

GAZETA PRANNA

ILUSTRO

DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 6820.

Lwów, środa, 5 września 1923.

Rok XIV.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza. Cena egz. 4000 Mp. Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz

Okropne rozmiary katastrofy japońskiej W Tokio zginęło 100.000 ludzi. Wielka kradzież kolejowa w Stanisławowie.

MIN. KUCHARSKI PRZYBĘDZIE DO LWOWA.

Warszawa. (PAT). Min. skarbu Władysław Kucharski przybędzie do Lwowa na otwarcie Targów Wschodnich. Wedle wiadomości ze sfer poinformowanych, p. Kucharski wygłosi w czasie pobytu swego we Lwowie przemówienie programowe.

NARADY KLUBU Z. L. N.

Warszawa. Tel. wł. (J). Wczoraj w południe w gmachu sejmowym odbyła się konferencja posłów, należących do klubu Z. L. N., na której ministrowie pochodzący z tego stronnictwa składali relacje o sytuacji obecnej. Nad wyjaśnieniami ministrów toczyła się dłuższa dyskusja, w której głos zabierali przewodcy partii.

PRZEDMIOTY. SKRADZONE ZE SKARBKA KATEDRY ŚW. WOJCIECHA W GNIEZNE.

(Do artykułu na stronie 7.)

Włochy nie przyjmą pośrednictwa Ligi Nar.

Paryż. (PAT). Dzienniki donoszą z Aten, jakoby poseł włoski zawiadomil ministra spraw zagranicz-

nych, że Włochy nie zgodzą się na arbitraż Ligi Narodów.

Czesi rozwiązali słowacką obronę krajową.

Warszawa. Tel. wł. (J). Według doniesień ze Słowaczyny, rząd czeski rozwiązał tam organizację słowacką, noszącą nazwę „Obrony krajowej”, a liczącą przeszło 70 tysięcy członków, rekrutujących się z by-

łych żołnierzy. Organizacja ta niepokoiła ogromnie od dłuższego czasu rząd czeski, wątpliwe jest jednak, czy rozwiązanie jej wobec ogromnej liczby członków i doskonałej organizacji uda się łatwo przeprowadzić.

Włosi dalej zajmują wyspy.

Rzym. (PAT). Komunikat urzędowy donosi: Dziś rano torpedowce włoskie zajęły Taxos i Antopaxos, dwie małe wyspy w pobliżu Korfu.

Rzym. (PAT). (Polradio). Władze okupacyjne włoskie w Taxos i

Antotaxos zawiadomiły plakatarem ludność miejscową, że obie wyspy zostały przez wojska włoskie zajęte czasowo. Władze włoskie zapowiedziały ludności, iż zapewnione będzie bezpieczeństwo i spokój.

GRECJA PROPONUJE KOMISJE ŚLEDZCZĄ.

Ateny. (PAT). Odpowiedź grecka na notę konferencji ambasadorów zawiera propozycję, aby międzynarodowa komisja przeprowadziła śledztwo dla wyjaśnienia sprawy odpowiedzialności, oraz oświadcza, że Grecja przyjmie każdą decyzję konferencji ambasadorów.

Albańczycy zapowiadają rewelacje.

Warszawa. Tel. wł. (J). W odpowiedzi na komunikat grecki poselstwo albańskie w Paryżu ogłosiło komunikat protestujący z oburzeniem przeciw twierdzeniu, jakoby Albańczycy mogli być odpowiedzialni za wymordowanie włoskiej komi-

sji wojskowej. Komunikat ten oświadcza, że rząd albański nie tylko próbe tę potępia, ale nawet posiada pewne dane, które mogą być niezmiernie cenne dla sprawy wykrycia morderców.

Samochód

RENAULT

zwykły, 10 HP. torpedo, kryty skórą, starter, elektryczna instalacja Bosch'a, rejestrowany, nakładana karetką coupé de ville, na nowych oponach z 2 zapasowymi kołami, gotowy do wyjazdu — sprzedam. Warszawa, Koszykowa 47 m. 8, tel. 82-60, godz. 5-5½. 369

Rewolucja opanuje Grecję?

Warszawa. Tel. wł. (J). Do Paryża donoszą z Aten, że w politycznych kołach tamtejszych liczą się z możliwością radykalnej rekon-

strukcji gabinetu greckiego. Zdaje się, że władza nad Grecją przekazana będzie w ręce rady rewolucyjnej.

NA NOWY ROK SZKOLNY poleca najstarsza księgarnia GUBRYNOWICZ i SYN

wszystkie książki szkolne, atlasy, mapy, globusy tak dla szkół niższych jak i dla wyższych. Na prowincję przesyłka odwrotnie. 5424

OLBRZYMIE ROZMIARY KATASTROFY W JAPONII.

W Tokio zginęło 100.000 ludzi.

Arsenał wyleciał w powietrze. -- Ogłoszono stan oblężenia.

Szanghai. (PAT). W Tokio zginęło 100.000 ludzi

Yokohama (PAT). Arsenał w Tokio wyleciał w powietrze. Zginęło przytem kilka tysięcy ludzi. Miasto Athama jest zniszczone. Jest około 7000 zabitych. Miasto Itho zostało zniszczone przez fale morskie. W Saseko zawalił się tunel, grzebiąc w gruzach 600 ludzi. W Tokio ogłoszono stan wyjątkowy.

Warszawa. (Tel. wł.) (J). Według wiadomości otrzymanych z Tokio w Waszyngtonie, cała stolica Japonii - ogarnięta została pożarem. Wiele domów jest zniszczonych, również wodociągi, mieście są zniszczone kompletnie. W mieście

znajduje się wielka ilość rannych i bezdomnych. Według dalszych wiadomości pałac cesarski w Tokio poniósł olbrzymie szkody. Wskutek pożaru zniszczone zostało całe lewe skrzydło pałacu, w którym znajdowały się bezcenne skarby starożytności.

Według ostatnich wiadomości całe Tokio paliło się jednym płonieniem, z wyjątkiem dzielnicy Shiba. Ludzie uciekali w popłochu na zachód. Mnóstwo osób oszalało z przestraszenia i rozpacz. Pożar drewnianych domków w Tokio szerzył się gwałtownie. Dopiero przy pomocy oddziałów wojskowych, ściągniętych z innych miast, zdołano pożar w mieście stłumić. Nikt jednak nie

wie kto zginął, a kto ocalał.

Według doniesień otrzymanych z Jokohamy zginęło tam przeszło 10 tysięcy osób. Masto zalane zostało falami morskimi, wysokimi jak góry i obecnie jest zupełnie w gruzach. Trudno ustalić liczbę ofiar, zwłaszcza, że dużo ludzi zginęło tak że w czasie ucieczki.

„Chicago Tribune” otrzymało wiadomość z Tokio o kompletnym zniszczeniu tego miasta. Katastrofa żywiołowa rozszerzyła się na całą północno-wschodnią część Japonii. Wszystkie statki i okręty — znajdujące się w pobliżu Jokohamy uległy zniszczeniu.

KIEDY BĘDZIE ZWOŁANY SEJM?

Warszawa. Tel. wł. (J). Marsz. Sejmu p. Rataj przyjął wczoraj posłów Niedziałkowskiego (PPS.) i Reicha (koło żydowskie), z którymi omówił sprawę zwołania Sejmu na sesję jesienną. Obaj wymienieni posłowie oświadczyli się w imieniu swych klubów na zwołanie sesji sejmowej w połowie października br.

NIE BĘDZIE WAGONÓW 4. KLASY.

Warszawa. Tel. wł. (J). Jak słychać, zaprojektowane przez min. kolei wprowadzenie wagonów 4 klasy zostanie ze względów oszczędnościowych zarzucone, siery kolejarze obawiają się bowiem, że wobec wysokiej taryfy kolejowej, wagony 4 klasy cieszyłyby się największą frekwencją i w ten sposób zmniejszyłyby się znacznie ilości pasażerów, jadących klasą trzecią, a zwłaszcza drugą i pierwszą, z uszczupleniem dla dochodów kolei. Dotychczas sprawa ta nie jest jednakże przesądzona ostatecznie.

ROZBICIE SIĘ STATKU KOŁO MEILLI.

London. (AW.) Krazownik pancerny „Espana” rozbił się u przylądka koło Meilli. Kapitan wezwał pomocy z Algieru i Gibraltaru. Statek ma obywateli 15.700 ton i 800 ludzi załogi.

Pożar w Tokio został opanowany.

Nowy Jork. (PAT). Dzienniki donoszą z Tokio, że pożar miasta został opanowany. Z Negoya wyleciały aeroplany, które wznoszą się nad

Tokio, aby zhadzać sytuację. Do Tokio skierowano żywność i zapasy wody słodkiej.

Anglja nie zgodzi się na zajęcie Kofu.

London. (PAT). „Daily Telegr.” wyraża zapatrywanie, że Anglja nie pogodzi się nigdy z faktem obsadzenia Kofu przez Włochy, gdyż wyspa ta pozostaje pod gwarancją wiecznej neutralności, jako placówka nader ważna dla utrzymania równowagi na Bliskim Wschodzie, nie może być zajęta przez żadne z wielkich mocarstw. „Westminster Ga-

zette” nazywa zajęcie wyspy Kofu przez Włochy próbą do osiągnięcia hegemonii na wodach morza Śródziemnego.

NOWY POŻAR NA BALKANACH.

Zagrzeb. (PAT.) Wszystkie dzienniki z Zagrzebia potępiają jednomyślnie zbrodnię dokonaną na miast i równocześnie jednako krytykują stanowisko Włoch wobec Grecji. Zachowanie Włoch może wywołać nowy pożar na Bałkanach.

III. Zjazd wojewódzki osadników

Ubiegłej niedzieli w sali Małop. Tow. rolniczego zebrał się delegaci nowotowiańskich osadników, by radzić nad sprawą swej organizacji, nad polepszeniem swego bytu i nad uzdrowieniem stosunków gospodarczych w Polsce. Przybyli na Zjazd reprezentanci władz rządowych i instytucji społecznych, jako to: delegat Województwa p. Morawski, dyr. Flach i Aleksandrowiczówna. Jako delegaci T. S. L. inż. Wójcik jako delegat Urzędu Odbudowy, inż. Kiełtyka jako delegat O. U. Z. Przemysł i przedstawiciele prasy.

Zjazd otworzył p. poseł Malik, wyrażając w zagajeniu swą radość z tego powodu, iż osadnicy mimo swego przykrego stanu majątkowego rozumieją swoje zadania narodowe i społeczne, i nie kładą na kresach naja do spełnienia i garną się do pracy z dużym poświęceniem.

Referat organizacyjny wygłosił kierownik Wydziału osadniczego p. Leon Chabałowski, przedstawiając zebranym rozwój całej pracy organizacyjnej od jej początków aż do chwili obecnej.

W dyskusji nad referatem zabierali głos wszyscy prawie delegaci osad. poruszając w sposób jaskrawy bolączki osadnicze, niedomagania gospodarcze i oświatowe i borykanie się osadników z lo-

sem. Na te wszystkie skargi osadników odpowiedział wyczerpująco poseł Malik, zapewniając delegatów, że sprawy te są rządowi znane i że obecnie minister reformy rolnej p. Osiecki, przeleży jest niedolą osadników, która w najbliższej przyszłości zamierza usunąć wszystkimi do dyspozycji stojącymi środkami.

Delegaci T. S. L. przyrzekli swe staranie osadnikom w kierunku uzdrowienia stosunków oświatowych.

Najwięcej skarg posypało się na instytucje parcelacyjne, które mając swój własny zysk na oku, niesumienne zwlekają z zatwierdzeniem kontraktów osadnikom, co nędzi ich ogromnie potrzeb.

Wybrano Zarząd wojewódzki w następującym składzie: prezes: Jan Dracz, wiceprezes: Socha, sekretarz: inż. Plazja, skarbnik: Błażka, członkowie Zarządu: inż. Kiełtyka, inż. Gawędzki, Bolawieder, Lenar i Szczypak.

W końcu wysłano depesze z wyrazami czci p. premierowi Witosowi, p. ministrowi Osieckiemu i dyr. Mał. Tow. rolniczego p. Draczowi za ich pracę i opiekę nad osadnikami.

P. K. O. MUSI PŁACIĆ TARYFĘ POCTOWĄ.

Warszawa. Tel. wł. (J). Min. poczt i telegrafu wystąpiło do P. K. O. z zadaniem pokrywania wszelkich kosztów administracyjnych według obowiązującej taryfy pocztowej. Dotychczas P. K. O. aczkolwiek należy do najzasobniejszych instytucji państwowych, korzystało z przywileju, że cała jej korespondencja przesyłana była pocztą bezpłatnie.

NARADY NAD REFORMA ROLNA

Warszawa. Tel. wł. (m.) Dziś odbyła się w Sejmie konferencja w sprawie reformy rolnej. W konferencji tej wzięli udział ministrowie Kiernik, Osiecki (reformy rolne), Szydłowski (przemysł i handel), Ku-charski (skarb), Seyda (sprawy zagraniczne) oraz pos. Michalski.

Wyscigi kenne w Paryżu?

TAJEMNICA STAJNI WYŚCIGOWYCH.

W głównej roli przepiękna Paryżanka Louise Coliney. — Dziś KINO LEW!

OD WYDAWNICTWA.

Dalsza, bardzo dotkliwa i przed paru jeszcze dniami nie przewidywana podwyżka ceny papieru drukowego i kosztów druku, tudzież gwałtowne podrośnięcie w ostatnich dniach całego szeregu innych artykułów niezbędnych dla druku gazety, zmuszają nas do dalszego podniesienia ceny pojedynczego egzemplarza i prenumeraty.

Począwszy od

2. września 1923 r.

kosztuje 1 egzemplarz „GAZETY PORANNEJ”

4.000 Marek

Prenumerata miesięczna począwszy od 2 września wynosi:

bez dostawy	100.000 Mkp.
z dostawą lub przes. poczt.	120.000 Mkp.
zagranicą	150.000 Mkp.

Wszystkich P. T. Prenumeratorów, którzy uiszcili prenumeratę za miesiąc wrzesień w dotychczasowej wysokości prosimy o bezzwłoczną dopłatę kwoty:

1. przy prenumeracie bez dostawy	20.000 Mp.
2. „ z doręczeniem do domu lub przesyłką pocztową	30.000 „
3. przy prenumeracie zagranicą	50.000 „

jakoteż wyrównanie wszystkich zaległości za czas poprzedni a to tem pewniej, że tym P. T. Prenumeratorom którzy do dnia 10 września dopłaty tej wraz z zaległościami nie uiszcza będziemy zniewoleni wstrzymać dalszą wysyłkę naszego pisma. Dla P. T. Prenumeratorów zamieszcanych dołączamy do dzisiejszego numeru czek P. K. O.

Wydawnictwo „Gazety Porannej”.

NADESLANE.

SZKOŁA MUZYCZNA

im. Ign. J. Paderewskiego
w Lwowie, ul. Miłkowskiego I. II.
(róg Kochanowskiego)

ogłasza, że

wpisy na nowy rok szkolny już się rozpoczęły. Przedmioty główne: Śpiew solowy, fortepian, skrzypce, muzyka zbiorowa, teoria, solfeż, harmonia i historia muzyki. Kurs wyższy i koncertowy fortepianu prowadzi: Prof. N. Kwieciński. Kancelaria otwarta od godz. 10-tej do 7-mej wieczorem. Uczniowie, którzy nie mają fortepianu, mogą ćwiczyć w szkole. Przy szkole istnieje wypożyczalnia nut. Uczniowie ubodzy mogą otrzymać zniżkę czesnego.

Kto zrujnował operę lwowską?

Prawda o „fachowem” kierownictwie p. Czarnowskiego.

Pan dyrektor nie lubi Wagnera, woli Lehara. -- Kapelmistrz musi walczyć z nim o byt opery. -- Rezultatem podkopanie i upadek instytucji.

Otrzymałszy następujący list:

Wielce Szanowny Panie Redaktorze!

Upraszam jaknajprzemyślniej o umieszczenie mojego listu otwartego do PT. Publiczności, w którym pragnę wyjaśnić prawdziwe powody niezaangażowania do opery lwowskiej.

Ponieważ głównym powodem niezaangażowania mnie jest zarzut komisji teatralnej jakoby był nieproduktywnym, przeto zmuszony jestem podać prawdziwe przyczyny tej ni by mojej nieproduktywności.

Prawdopodobnie ani PT. Publiczność, ani prasa nie wiedzą, że jedynym kierownikiem opery był nie kto inny, jak tylko p. Czarnowski, który nigdy z muzyką w ogólności, a z operą w szczególności nie miał nic wspólnego, przeto jako kompletny analfabeta muzyczny (do czego się zresztą sam przyznaje) popełniał stale błędy, których następstwem jest przepowiadany przeze mnie upadek opery lwowskiej.

Nie mając żadnej władzy, nie mogłem też przeciwdziałać grożącej katastrofie, ponieważ wszystko moje usiłowania rozbiły się o niechęć p. Czarnowskiego.

Sztucznym powodem do niezaangażowania mnie, wysuniętym przez p. Czarnowskiego przeciwko mnie było niewystawienie zapowiedzianej przezemnie „Walkirii” w czem leży winna po stronie p. Czarnowskiego, który mając władzę, a żywiąc do mnie niechęć, już od pierwszej chwili objęcia przez siebie dyrekcji Teatrów, utrudniał mi pracę wszystkimi sposobami. Ilekroć to podstępów musiałem użyć, ażeby wprowadzić na repertuar np. Wagnera, bez którego przecież żadna poważna instytucja operowa istnieć nie może. A jednak p. Czarnowski umiał mi na konferencji kapelmistrzowskiej tożnem pełnym oburzenia zrobić zarzut niesłychany, mówiąc:

No, chyba pan nie myśli mi wystawić cyklu Wagnerowskiego!!?

Czy można zatem wyobrazić sobie trudniejsze warunki pracy? Pan Czarnowski w czasie przygotowawczych prac do „Walkirii” udziału śpiewakom urlopów, pomimo moich protestów, sprowadzał gości na występy w nieodpowiedniej chwili, wysuwał na pierwszy plan rzeczy mniej ważne itd., aby uniemożliwić mi pracę nad tak trudnym dziełem, jakim jest w naszych warunkach wystawienie „Walkirii”.

Widząc wszystkie trudności, stawiane mi rozmyślnie przez p. Czarnowskiego, chciałem bodaj w części ratować repertuar operami mniej trudnymi i dlatego zwróciłem się do p. Czarnowskiego z propozycją wystawienia opery Różyckiego „Casanova”, albo Paderewskiego „Manru”, co było zresztą w naszym pla-

nie jeszcze na samym początku sezonu. Pan Czarnowski jednak obawiając się mojej rehabilitacji, odmówił mi wprost i stanowczo.

Zapytuje przeto Komisję teatralną, dlaczego wysłuchała jedynie stronnictwa oskarżenia p. Czarnowskiego, a nie zażądała ode mnie wytłomaczenia, tylko wydała wyrok zaoczny i zaangażowała na moje miejsce p. Milana Zimę?

Tak wygląda w krótkości opo-

wiedziany przebieg warunków, w jakich musiałem pracować w Dyrekcji p. Czarnowskiego.

Wprowadzić materiał mego wyjaśnienia nie jest w zupełności wyczerpany, jednak nie chcąc zabierać miejsca w Szanownem piśmie, dziękuję za łaskawe umieszczenie mego listu a sąd o tej sprawie pozostawiam opinii publicznej.

Kreślę się z głębokim poważaniem Bronisław Wolfstał.

Z DNIA.

Trzęsienie ziemi w Japonii

Na wszystkich stacjach drgnęły seismografy —
Trzęsienie ziemi w kraju bzu i róż,
Gdzie koralowe pokłady i rafy
Kapia się w jednym z najpiękniejszych mórz.

Tokio w płomieniach, w wodzie Jokohama
W cementarz zamienił się wiśniowy zaj.
Tak jakby piekiel się otworzyła brama,
Ażebym polknąć Japończyków kraj.

Jest z tego dla nas jedno przekazanie,
Które na sercach należy wciąż kłaść:
Ten kto za długo mieszka na wulkanie,
Może najłatwiej do krateru wpaść

Nemo.

Wprowadzić we Lwowie obiady urzędnicze na wzór Krakowa i Warszawy.

Lwów, 4. września.

Pomimo wzrastających z każdym dniem cen środków żywności, wzbo gacają się też z dniem każdym właściciele restauracji, robiąc milijardowe majątki. Ceny potraw w restauracjach są bowiem tak wygórowane, że właściciel jadłodajni zarabia na każdym gościu kilkaset procent.

Z drugiej strony uznać należy fakt, że głównie z powodu braku mieszkań zwiększa się coraz bardziej liczba takich jednostek, które nie mając ogniska domowego, gospodarstwa własnego prowadzić nie mogą. Zmuszeni oni są wszyscy jadać w restauracjach i płacić za jedzenie wysokie ceny, niepozostające częstokroć w żadnym stosunku ani

CIEŻKO DOTKNIĘTY KRAJ
„WSCHODZĄCEGO SŁONCA”

Cesarzowa Japonii.

do kosztów produkcji środków spożywczych, ani też do własnych dochodów.

Z zestawienia obu faktów powyższych wynika jasno, że władze uczynić coś powinny na rzecz ludzi, zmuszonych do jadania w restauracjach, a mających niewielkie i ograniczone dochody. Mamy na myśli w pierwszym rzędzie t. zw. obiady i kolacje urzędowe, wprowadzone już w Warszawie i Krakowie. Urządzenie to okazało się w skutkach bardzo dobre, gdyż zmusza właścicieli restauracji do pewnych redukcji swych zysków na korzyść uboższej ludności. Żadamy, by magistrat i wszystkie kompetentne czynniki sprawę tę natychmiast rozważyły i jaknajrychlej korzystnie załatwiły. Lwów nie powinien pozostawać i pod tym względem w tyle za Warszawą i Krakowem

Stan szkolnictwa we Wschodniej Małopolsce.

Wywiad z kuratorem lwowskiego Okręgu szk. p. Sobińskim.

Szkoła dla diatwy polskiej na kresach.

(p). II. Na odnośne pytanie nasze udzielił p. Kurator następującej odpowiedzi:

— Troską ciężką jest sprawa szkół dla osadników polskich na kresach, oraz dla diatwy polskiej, rozrzuconej wśród ludności ruskiej. Na tem polu rozwija niezmiernie dobroczynną działalność Tow. Szkoły Ludowej. Śmiało powiedzieć mogę, że bez ofiarnej pracy i pomocy Tow. Szkoły Ludowej wysiłki państwowych władz szkolnych często byłyby bezowocne.

Stosunki narodowe w szkolnictwie.

Odwoluję się w tej sprawie do broszury mojej „W obronie prawdy”, w której sprostowałem mnóstwo legend i niesłusznych oskarżeń. Szkolnictwo ruskie rozwija się swobodnie. Nauczycielstwo ruskie pracuje na ogół spokojnie, lojalnie usposobione dla państwa polskiego z wyjątkami, które przypisać należy włchryzielskiej robocie nieodpowiedzialnych demagogów. Każde wystąpienie przeciw państwu musi być karane bezwzględnie, ogół rozumie, że zgodne współżycie leży w interesie obydwóch narodów. Dobro szkoły wymaga tego, aby nauczanie i wychowywanie było jak najdalej od atmosfery nienawiści. Prawdziwy wychowawca rozumie tę prawdę, że każdy posiew nienawiści zatrzuwa atmosferę i wydać

musi prędzej czy później jadowitą, owoce, szkodliwe dla kultury własnego narodu.

Reformy w szkolnictwie.

— Jak się przedstawia sprawa wprowadzenia nowych metod i planów nauki w szkole powszechnej?

— W szkolnictwie powszechnem zaznacza się żywy ruch doskonałości metod nauczania według nowych planów. Nauczycielstwo kształci się i pracuje nad sobą z zapałem godnym podziwu. Najrozmaitsze kursa, konferencje metodyczne, zakładanie własnych bibliotek naukowych, kupowanie książek mimo dzisiejszej drożyzny, tworzenie zbiorów szkolnych naukowych własnymi siłami i własną ofiarnością, (pomocy naukowych mnóstwo własnego wyrobu), pomysłowość — to wszystko przejmując podziwem i

Dziś we wtorek po raz ostatni w APOLLO

Niebywała komedia

Takie to już są te kobiety...

szacunkiem dla tego żywego ruchu ku podźwignięciu szkoły. Doroczne wystawy robót ręcznych i środków naukowych, stworzonych własną zaopiekliwością — są świadectwem tego ruchu w zwyż, który radnie każdego miłośnika szkoły.

— Co pan kurator sądzi o reformie szkół średnich?

— Pewnie uprzedzenia ogółu do planów ministerjalnych nie są uzasadnione. Zamało jeszcze mamy doświadczeń i zamało lat istnienia nowych typów, aby wydać sąd sprawiedliwy. To pewna, że metody nauczania udoskonalify się nadzwyczajnie, zerwano z martwym szablonem werbalizmu, wytwarza się naprawdę nowa szkoła o nowych metodach nauczania, zwróć uwagę na niezmierną doniosłość pracy ręcznej, chociaż nie ona sama jest znamię nowego ducha. Niestety, trudne warunki materialne: zniszczenie szkół, brak pomocy naukowych, nędzne pomieszczenie utrudnia szybszą realizację planów ministerjalnych. I to trzeba wziąć pod uwagę, jeśli wydaje się sąd o nowych typach.

— Czy reforma szkół została już dokonana?

— Przeprowadza się ją stopniowo. Obecnie wchodzi w życie nowe programy gimnazjalne już do klasy VI. W lecie 1924 odbędą się ostatnie matury według „starego stylu“ w dawnych „szkołach realnych“. W szkołach powszechnych wprowadza się nowe plany ministerjalne do klasy V.

— Czy nowe typy gimnazjalne zdobywają sobie uznanie?

— Plebiscyt społeczeństwa — jeśli można się tak wyrazić — oświadcza się przeważnie za gimnazjum humanistycznym (z łaciną, bez greki), znaczna część rodziców zresztą kieruje się raczej zaufaniem do pewnego zakładu, niż do typu (tam gdzie jest wybór) lub względami praktycznymi oddalenia szkoły itd. Przy systemie rozgałęzienia (tj. bifurkacji) również pierwszeństwo oddaje się przeważnie odgałęzieniu humanistycznemu. Mimo to pewna ilość szkół matematyczno-przyrodniczych i gimnazjów klasycznych (z łaciną i greką) cieszy się dostateczną frekwencją.

LEON ŻYPOWSKI.

Pieśń o naszym Gradzie.

XIV.

OGRÓD JEZUICKI.

O! Już zniemcz swe cienie kładzie,
Znaczyć kres tej promenadzie!
Gdyś ty tu był, jak ty tu stał,
Gdyś ty tu był, jak ty tu stał —
Gdy obiegali Lwów Chrześniaki,
Gdy grały nam armaty —
Dziś się zowie... „Jezu! Jezu!“
Chcesz tam wstąpić? Niech Bóg broni!
Ja unikam twych ustroń
I porzucam wnet alceje.
Skoro tylko dzień starzeje!
Nie masz bowiem i pojęcia —
Jak w zęcznie robia „dzieci“.
A w dodatku! bezpłatnie!
Kiedy wadliwyś w taką matnię,
Zwalasz w lecie — uroi kochany —
Wyszłbyś stąd... rozebrany!...
— „No, a w lasy dzień?“ — W dzień?
— Proszę!

Poznał, bracie, to rozkosze.
Jakie ogród kryje w sobie!
Pójdź z toba! To ci zrobie!
Lecz najlepiej — to... w sobotę...
Kiedy słonko świeci złote...
Lecz uprzysz tam wesela
W zimnym tłumie Izraela!
Słonko ciepłe cudnie świeci,
A na klombach... milion dzieci!
Włosek, imię, brudne, czyste

Sowiety uznały prawa Rumunji do Bessarabji.

Świetny sukces naszych sojuszników.

(Od naszego korespondenta).

Bukareszt, 2. września.

(=) Z końcem sierpnia ukończyła pracę mieszana rumuńsko-sowiecka komisja, która miała za zadanie uregulować wszystkie spory pograniczne między temi państwami oraz ustalić i zatwierdzić warunki, uniemożliwiające dalsze nieporozumienia na tle nieokreślonych stosunków pogranicznych. Ukończone prace uwieczono układem, stwierdzającym wielkie zwycięstwo Rumunji w sprawie uznania przez sowiety faktu przyłączenia Besarabji do państwa rumuńskiego.

Jeden z punktów tego układu, już podpisanego przez wojskowych przedstawicieli sowietów, zawiera między in. „zobowiązanie obu stron (tj. Rumunji i Sowietów) uznania raz na zawsze ustalonej granicy między Rumunją a S. S. S. R., przechodzącej przez środek łozyska Dniestru. Ponieważ zaś cała Besarabja leży po jednej stronie Dniestru, więc eo ipso Sowiety zobowiązały się uznać przy należności tego żywnego i bogatego kraju do państwa Rumunji.

Z tego też powodu w całej Rumunji panuje uroczysty nastrój, a zawarcie tego układu uważają jako wspaniałe sfinalizowanie uzyskanych w traktacie powojennym sukcesów i rozszerzenie granic państwa.

Również przypuszczają, iż w rezultacie tego załagodzenia, trwającego od końca wojny światowej konfliktu rumuńsko-rosyjskiego, już w najbliższej przyszłości ma nastąpić wznowienie stosunków dyplomatycznych

oraz handlowych pomiędzy temi państwami. W tutejszych sferach handlowych uważają, że nawiązanie

NADESZŁANE.

OBOWIE wykwiłtne i trwałe polecenia najtaniej nowotwórzony Magazyn obuwia **S. WIND.** Lwów, Kopernika 30. 25-4

stosunków przyczyni się wydatnie do rozwoju i ożywienia handlu i przemysłu rumuńskiego, którego pewne galezie jeszcze za czasów pokojowych cieszyły się wielkim zbytem na rynku rosyjskim.

Rumunia ma również odgrywać wielką rolę jako najbliższy punkt tranzytowy, szczególnie dla Rosji południowej tem bardziej, że Łódzie od dawna posiadała wspólną granicę wodną i lądową.

Prawda o „rugach oficerskich“.

Otrzymałem następujące pismo z Dowództwa O. K. Lwów:

„Upraszam o umieszczenie na łamach swego dziennika nast. wyjaśnienia“

„Od pewnego czasu pojawiają się na łamach „Kuriera Lwowskiego“ artykuły, których treścią są sprawy wojskowe, której jednak nie umiemy tych spraw należycie i przedstawiają zarządzenia władz niezgodnie z intencją rozkazodawców.

W art. z 20. sierpnia br. pod tyt. „Sprawy wojskowe odesłanie poruczników ze sztabu do linii“ — przedstawiono sprawę w ten sposób, jak gdyby usunięcie młodszych oficerów ze sztabu i przydzielenie ich do oddziałów miało być pewnego rodzaju krzywdą dla nich. W rzeczywistości zarządzenie to jest powzięte przez wyższe władze tak ze względu na dobro służby, jak i na dobro samych oficerów, bo pierwszym najszybciej

niejszym obowiązkiem każdego oficera jest obowiązek szkolenia żołnierzy i obowiązek szkolenia siebie na dowódcę, a tego wszystkiego nie uzyska oficer przez zajęcie w kancelarii — tylko w oddziale macierzystym przy służbie liniowej.

Zresztą powszechnie znana zasada jest, że o dobroci armii świadczy mała ilość sztabów i dobre wyszkolenie wojska — i na tej zasadzie opiera się to rozporządzenie co do odesłania poruczników ze sztabu do linii.

Sądzę, że artykuł ten nie wyszedł z pod pióra żadnego z oficerów, bo nikt z nich nie chciałby spełniać innych obowiązków, niż te, które na siebie przyjął w chwili wstąpienia do wojska, tj. szkolenia żołnierza i szkolenie siebie w praktycznym dowodzeniu oddziałów wojskowych.

D-ca O. K. VI. — W z. Linde“.

Listy z Krynicy.

Krynica, 31 sierpnia.

s.) Przepiękna Krynica mimo niedolnych rządów, dzięki łasce Opatrzności obecnie przeszła w sezon III. Przed wojną bywał to sezon najtańszy, obecnie ponieważ wszystko się dzieje na opak, sezon ten jest najdroższy. Przepędzenie jest ogromne, nie ustają skargi i żale na stare rozporządzenia, które p. dyrektor wydaje „przez sekretarzy“ i nie ustal handel biletami kąpielowymi. Po ostatniej naszej korespondencji zarządono wprowadzić aresztowania i spi

sywania protokołów z kupującymi biletami w pasku, ale dziwna rzecz, że dotychczas ani nie aresztowano, ani nie przesłuchano nikogo z siedzących przy „wielkim ołtarzu“. Kwitnie więc wstępnym system protekcyjny, kwitnie pasek mieszkaniczy i dostrajają się do tego wysokie ceny w pensjonatach. — Nieudolność zarządu udziela się poczcie i dzierżawcy restauracji oraz kawiarni. Ta ostatnia o zmroku dla wygody publiczności już jest zamknięta na wszystkie spusty czytelnia jak nie miała, tak nie ma gazet muzyki wieczorem ani na lekarstwo, a wszystko to w tym celu, żeby kufajusz o zmierzchu szli spać, i nie wydawali wieczorami pieniędzy po kawiarniach.

Każdy przyzna, że to mądre są zarządzenia, które wprowadzić szkoda Krynicy, ale nie zdrowie p. Nowotarskiego. Cafe szczęście, że nie na świecie nie jest wieczne, więc ludzie wierzą w bliski koniec rządów obecnego genialnego dyrektora i snują piękne plany na przyszłość. — I tak obok robót rządowych, o których już pisaaliśmy, wykończą się około 10 will prywatnych, a z wiosną ma się rozpocząć budowa olbrzymiego hotelu którą podejmują pp. Stabrowscy z Poznania. Na ten cel mają oni nabyć jeden z pensjonatów i kosztować kilkunastu miliardów nowych gniał zbudować. Toż się także pertraktacje grupy kapitalistów lwowskich z właścicielem hotelu „3 róż“; hotel ten nowonabywcy zamierzają slosownie adaptować na cele sezonu zimowego, który jak wiadomo, w przyszłym roku ma być czwartym w Krynicy. W roku bieżącym dla kuracjuszy na zimę przybyłych uruchomiona zostanie jedna część nowo zbudowanego skrzydła w domu zdrojowym.

Dr. WIKTOR JANKOWSKI

Dentysta

powrócił i ordynuje od 9—1 i od 3—1 Lwów, ul. Hetmańska 1. 10.

5400-4

Przy nich mamie przysadziste...

Babcie pulchne i pekaty...
Tam szczęśliwy znówu tate
Usnutech ma na pulchnej twarzy
I do słońca „sobie praży“...
Słyszysz, jak to w parku głąbi
Tum ten dęga, jak on się klebi?
A ponad tym słyszysz krzykiem
Jakim mówi tum językiem?
A na główna spojrz alej!
Gwałtu! Co tam się nie dzieje!...
Milionowa ludu rzesza,
Jak te tłumy za Mołesza,
Gdy z Egiptu prowadzone,
Poprzez morze szły — Czerwoni!

XV.

„KAWIARNIE“.

Chodźmy, bracie, dalej nieco
Tam, gdzie lampy jasno świecą.
Gdzie rozmarły się wspaniale
Lukisowe dwa lokale.
To „Renaissance“ i „Warszawa“
Chyba znana ci ich sława?
Wszak ten pierwszy w Polsce słynie!
Przyjdź, o której chcesz godzinie
Aby poznać te kawiarnie.
Jednak poświęć się ciennie
I, chcąc spożyć po podróży,
Posiedź, bracie, trochę dłużej!
Gości pełno tam jest stale.
Króży dziesięć godzin śledza —
Choć bezczynnie — lecz wytrwale.
Nie rze pija nie nle jedza.
Tylko wzrok wlepwszy tępy.
Obserwują śmiecia kery.
Rzuczone no ulicy.
Lub, wsluchani w szmer spodniów,
Co nielada jest walikiem

U dających tuż, chędnikiem.

Wdajęcznych: niwias — (zwyczaj brzdęki)

Oglądają zgrabnie... łudki!...
Te lokale — to ogniska.
Które poznać warto zbliska!
W „Renaissance“ dziś się zbiera
Cała lwowska „finansiera“...
Tam, z ulicy Stanisława!
Patrz! Jak miła ta... wstawa!
Jaki żywioł się tu skupia!
Widzisz? Twarz bezczelna, głupia.
Grube wargi, oczy tybie,
Na ołtarze jaką dybie.
Która do ona „finansiera“
Bez litości w mig odzier!
Imię sobie „mazurana“!
„Nie spodobie si u pani?“

— Przecież widzę, że i inni
Siedzą tutaj! — Tak! Niestety!
Lecz tu siedzieć nie powinni.
Wszędzie znaleźć się galezy.
Miasło przecie tak obryzmie
Włec ze względu na swe imię
Adwokat, czy doktorzy,
Wicki kurcy, — czy bankierzy.
Każdy starań niech dotrzym
(Ja pomogę mu najszybciej!).
I niech bandę raz plugawa,
Co powietrze wprost zakaza
Przez przeczki i to żwawo!
Niech usunie przez lichwiarza!

Zładłeś widzę... Zamróż oczy
Idąc obok tej... „świełczy“!!
Nie-Wincenty Nie-Pol.
(C. d. n.)

Kłusownicy z zemsty podpalili leśniczego.

(Od naszego korespondenta).

Stanisławów, 6. września.
W nocy z 19 na 20 sierpnia br. o g. 3. wybuchł pożar u leśniczego Juliana Kaczanowskiego w Rozwórzanach, pow. Przemyski. Pożar zniszczył doszczętnie stodołę i 2 stogi ze zbożem i sianem, łącznej wartości 92.000.000 mkp. Przeprowadzone dochodzenia wykazały, że ogień podłożono równocześnie w dwu miejscach, musiało więc być co najmniej 2 sprawców, czego dalszym do-

wodem były pozostawione na miejscu czynniki, możliwe do rozpoznania, mimo chęci zatarcia. Resztę budynków gospodarczych i dom mieszkalny zdolano uratować. Stosunki poszkodowanego wskazują, że padł on ofiarą wyrafinowanej zemsty z powodu energicznego i gorliwego pełnienia służby, jako leśniczy w lasach gminnych Gliniany. Policja jest już na tropie sprawców.

powyższego pracownika kolejowego H. wydelegowany z ramienia Dyrekcji urzędnik kolejowy, która jednakże nie wydała żadnych rezultatów. — Nie jest to pierwszy wypa-

dek przywłaszczania sobie dobra kolejowego i popełniania rozmaitych nadużyć ze strony pojedynczych jednostek personelu kolejowego.

Krwawe wesele pod Lwowem.

ZABÓJCA SAM ODDAŁ SIĘ W RECE SPRAWIEDLIWOŚCI.

(—). Wczoraj rano zgłosił się na posterunku policji w Jałowcu pod Lwowem 20-letni pomocnik krawiecki Józef Wojtowicz z Podborzec z prośbą o przyaresztowanie go, gdyż jest zabójcą.

Zabójstwo w jego zeznaniach przedstawia się następująco: Otóż w nocy na 3. bm., w czasie zabawy weselnej w mieszkaniu Michała Mazurkiewicza w Podberecach, zbliżył się do niego, zabawiającego się w towarzystwie kilku osób krawiec Michał Szydłowski i bez zdania żadnej racji, spoliczkował go, a następnie wyciągnął nóż i zagroził mu przebicciem.

Wołowicz, chcąc się bronić, usiłował wyrwać napastnikowi nóż z ręki, skóra zaś to się mu nie udało, porwał odruchowo za nóż, leżący obok na stole i pchnął nim śmiertelnie Mazurkiewicza. Zabójca twierdzi, że nie zdawał sobie sprawy z tego, co robi i nie pamięta nawet, gdzie go trafił.

Zabójca, zląkszy się swego uczynku, uciekł, a dopiero nad ranem sam się oddał w ręce sprawiedliwości. Za ten lekkomyślny czyn, popełniony w chwili podniecenia alkoholem, niemo okazanej skruchy, młody zabójca będzie musiał odpowiedzieć przed sądem i ponieść karę.

Samobójstwo sierżanta intendantury w Równem.

(Korespondencja „Gazety Porannej”).

Sierżant sztabowy Góralski, referent mundurowy Rejonowej Intendantury w Równem, odebrał sobie życie wystrzałem z karabinu, dnia 29. zm. wieczór w ogrodzie obok mieszkania. Powodem tego rozpaczliwego kroku było złe położenie z żoną, która doprowadziła przez swoje sekatury bardzo zresztą porządne go i spokojnego młodego podoficera do tego kroku. Liczył dopiero 28 lat. Komisja lekarska stwierdziła, że denat musiał jeszcze przez jakiś czas żyć, gdyż serce było nienaruszone, zginął więc z utraty krwi. Pomoc była jednak niemożliwa, gdyż nastąpił krwotok wewnętrzny.

Dziwnem musimy nazwać jednakże wystąpienie szefa sp. Góralskiego, który odegrał rolę publicznego oskarżyciela żony denata, wobec tłumnie zebranej gawiedzi. Według wersji, sierżant Góralski miał coś na sumieniu; żona groziła mu przy każdej a dość częstej sprzeczce, że odda sprawę jej władom do wiadomości władzy przełożonej. Widząc się w opresji i nie mogąc przez to zerwać z żoną, odebrał sobie życie pełen nadziei sierżant, który niedawno powrócił z Francji, nie mając innego wyjścia.

Kresowiec.

Ukraiński major mordera polskich żołnierzy.

(—) Przed nową kadencją sędziów przysięgłych rozpoczęła się w lwowskim sądzie okręgowym wczoraj powtórnie rozprawa przeciw Włodzimierzowi Federowiczowi, h. majorowi wojska ukraińskiego. Oskarżony odpowiada za wyrznięcie pod Mikulincami w drugiej połowie listopada 1918 r. w zdradecki sposób trzeciego baonu 16 p. strz. austr., w skład którego wchodziło żołnierze narodowości polskiej, oraz popełnienie całego szeregu okrucieństw i znęcanie się tak nad bezbrodźnymi żołnierzami Polakami, jak i nad cywilną ludnością polską.

W sprawie tej odbyła się w ub. r. rozprawa i Federowicz został wtedy zasądzony na karę śmierci, zamienioną mu wówczas na 15 lat ciężkiego więzienia.

Z powodu wniesionego zażalenia Trybunał Najwyższy zniósł powyższy wyrok i sprawę oddał powtórnie do rozpatrzenia sądowego. Rozprawie przewodniczył S. S. O. Göttinger, oskarża prokurator dr. Landau, broni adw. dr. Hankiewicz. Wczoraj przesłuchiowano oskarżonego. Rozprawa potrwa około tygodnia.

Potworny mord i rabunek pod Przeworskiem.

BANDYCI JEDNA OFIARĘ ZARABALI SIEKIERĄ, A DRUGĄ PRZYPIEKALI NA OGNIU.

(—). Przed kilku dniami około północy wiało się dwóch bandytów przez dach mieszkania Hany Blau w Tarnawce, w pow. przeworskim, trzeci zaś pozostał przed domem na straży. Bandyci sterroryzowali strażnika rewolwerowymi domownikami, tj. 58-letnią Hanę Blau, jej syna 31-letniego Samuela i wnuka 11-letniego Lejzora Hirschfelda, poczem zrabowali 2 milj. mk., które znaleźli w szufladzie.

Gdy Hana Blau poczęła krzyczeć, jeden z rabusiów uderzył ją siekierą w pierś, poczem dwoma ciosami w głowę zabił. Następnie złoczyńcy zawiesili syna zamordowanej u belki

i przypiekali mu stopy płonącą świecą, chcąc wydobyć zeznania, gdzie ma ukryte jeszcze pieniądze.

Gdy tym sposobem torturowany nie nic zeznał, bandyci odwiązali go, a następnie zrabowali garderobę, wartości około 60 milionów marek i zbiegli.

Śledztwo w sprawie tego ohydliwego morderstwa i rabunku prowadzi Ekspozytura policji w Rzeszowie, która aresztowała 5 podejrzanych osobników, a między nimi Blau rozpoznał nlejakiego Zygmunta Kuckę z Tarnawki, jako jednego ze sprawców. Dalsze śledztwo w toku.

Sukcesy walki z drożyzną w Stanisławowie.

(Telefonom od naszego koresp.).

Stanisławów, 3. września.
Celowa i energiczna praca przeprowadzona przez tut. władze nie poszła na marne, albowiem zniżka cen postępuje, chociaż nieznacznie.
Sekretarz Jezowski i komisarz dr. Lax przez dłuższy czas prowadzili konferencje i pertraktacje z stow. gospodnio-szynkarskim i przełożeniem cechu rzeźników i masarzy, a to w celu obniżenia cen i dzięki im na posiedzeniu stowarzyszenia restauratorów i szynkarzy pod przewodnictwem p. Maurycego Hauhenstocka ustalono znaczną zniżkę cen, które są bodaj czyn to najniższe w całej Polsce. Od dnia 1. bm. wszystkie restauracje w Stanisławowie będą wy-

dawały tak zwane obiady urzędowe po 20.000 mkp.

Tętejsze przełożenie cechu rzeźników w osobach p. Laufera i Kupierberga zobowiązało się w porozumieniu z innymi rzeźnikami sprzedawać 1 kg. mięsa po 40.000 mkp. Niestety producenci rolni sprzedają po bardzo wysokich cenach swój towar, nieograniczeni żadnymi ustawami.

Wobec powyższego apeluje się do Władz Administracyjnych, by te ukroczyły samowolę paskarzy wiejskich i unożyły utrzymanie osiągniętych już niskich cen, ażeby olbrzymia praca dotychczasowa nie poszła na marne.

Wielka kradzież kolejowa w Stanisławowie.

(Od korespondenta „Gazety Porannej”).

Oczegda! przeprowadziła Policja państwowa na zarządzenie dyrekcji kolejowej w Stanisławowie rewizję u kotlarza kolejowego H. w Knihiatnie mieście. Rezultat tej rewizji był taki, że znaleziono tam kilka ton materiałów i narzędzi kolejowych,

których wartość dochodzi kwoty kilkuset milionów marek. Ciekawą jest rzeczą, że doniesienie do Dyrekcji zrobiła własna synowa z powodu nieporozumień rodzinnych.

Nadmienić wypada, że parę dni przedtem przeprowadził rewizję u

Obowiązek meldowania się i wymeldowania obcych, przyjeżdżających przez osoby prywatne do mieszkania w Kolomyji, rozszerzono obecnie na ogół gminy powiatu kolomyjskiego, wydając w tym kierunku bardzo surowe zarządzenia, których nie wykonanie pociąga za sobą znaczne kary. Przy dzisiejszych stosunkach na wschodzie kraju, zarządzenie to jest bardzo racjonalne i dozwala prowadzenie ewidencji osób zjawiających się czasem „bez zajęcia”.

Rozwój Kalusza. Gmina Kalusz wniosła do Województwa Stanisławowskiego podanie o konsens na pobór wody z rzeki Czeczwy do produkcji prądu elektrycznego, celem elektrycznego poruszenia pomp wodociągowych i oświetlenia miasta. Krok ten wskazuje na wielkie interesowanie się Zarządu m. rozwojem gminy i zyskał ogólne uznanie obywateli.

Teatr w Stanisławowie przystępuje już w pierwszych dniach września do pracy, aby w połowie miesiąca definitywnie rozpocząć sezon, już trzeci w chlubnym swym rozwoju. Zarząd teatru zaangażował p. Henryka Cepnika, dotychczasowego dyrektora Teatrów miejskich w Wilnie, na dyrektora administracyjnego, co już wskazuje na to, w jak poważnym tempie rozwijać się będzie dalsza praca.

Podwyższenie opłat miejskich w Stanisławowie od trunków, za zużycie rzemioł, konsumpcyjnych, targowych i cmentarnych, nastąpiło z dniem 1. września br. i zostało natychmiast zastosowane.

Proponcja pożyczki. Okręgowa Dyrekcja Robót Publicznych zapropnowała przez Zakład Kredytowy dla miast Małopolskich gminie Stanisławów 30 milionów pożyczki, zwrotnej według kursu złotych bonów skarbowych, na celo

połączenia kanalizacji budującej się grupy domów urzędniczych na Dąbrowie, z miejską siecią kanalową. Część kosztów miałaby również obciążyć fundusz budowy powyższych domów. Jednakowoż Zarząd m. zdając sobie dokładnie sprawę z ciężkich warunków proponowanej pożyczki, uchwalił przyczynić się do wspomnianej budowy kwotą 30 milionów mkp. Jeżeli pobranie i spłata pożyczki nie będzie w złotych, lecz w markach polskich.

NADSELANIE.

**LWOWSKI
INSTYTUT MUZYCZNY**
Sobieskiego 4.

Dyrektor LESŁAW JAWORSKI. Wpisy codziennie od 11—1 i 5—6 popoł. Prof. Marjan Dąbrowski rozpoczyna lekcje fortepianu 3. września. Prof. Lew Sirota w drugiej połowie września. 5429

Gielda.

Lwów, 3. września

GIELDA ZURYCHSKA.

Zurych. (PAT.) Notowania wstępne z dnia 3. września: Berlin 0,00050, Finlandia 218, Nowy Jork 554½, Londyn 25,19, Paryż 31,15, Mediolan 23,55, Praga 16,37½, Budapeszt 0,03 i jedna ósma, Bukareszt 2,52, Belgrad 5,90, Saffia 5,20, Warszawa 0,0023, Wiedeń

WIADOMOŚCI GIELDOWE.

Lwów, 3. września.

W dziale akcji przemysłowych i bankowych zarysowuje się laussa przy kursach bardzo niejednorodnych. Obróty liczne. Bank Hipot. awansował na 175.000. Bank Małop. 109.000, nieef. 75.000. Pow. B Kred. ustalił się przy 22.000 Bank Przem. 90—93.000, nieef. 80.000. Z. B Kr. 44—48.000, nieef. 42.000.

Chodorów wahał się od 1.375.000 do 1.425.000. Oikos zakończył kursem 1.425.000, nieef. 740.000. Terny 1.450.000 do 1.475.000, nieef. 1.375.000. Bracia Biskupscy 275.000. Cegielski początkowo 175.000, przy końcu 162.000 (w Krakowie 167.000). Parowozowy kołczak 140.000. Zieleniewski 2.060.000—2.100.000 (w Krakowie 2.150—2.200.000). Browary 1.900 i 1.815.000. Cmielów 225.000 (w Krakowie 260.000), nieef. 160—175.000. Karpalir 150.000. Niemojowski duże obroty po 175.000, nieef. 135.000. Pezet 70—80.000. P. Nafta ustaliła się przy 135.000, nieef. 115.000. P. T. B. 55.000. Rakszawa 550—580.000. Siersza el. u nas 76.000, w Krakowie 82.000. Tahan 86—87.000. Żegluga 87.000.

Waluty niżkowe przy małych obrotach.

Parę 14.000. Zurych 46.000—46.400. Berlin 0.287½. Praga 7.250. Wiedeń 3.62. Tendencja w akcjach zwykłych. — W walutach niżkowych. — Usposobienie ożywione. Ruch w ticketowanych słaby. Kursy naogół utrzymywane.

Chybie 1750—1800. Columbia 26—21. Gazolina 280. Gazy 5800—6000. Foresta 25 szt. 3700. Drobne 350—3900. Oikos 140—150. Rollind istria 35. Akumulator 240—250. Brügera 870—900. Czechowiec 65. Gazociąg 60—68. Len w Kr. 375—400. Lokomotywy 190. Nitrat 70—68 nieef. 62. Schön 90—95. Star 90—95. Trzeźnia 300. Węglówki 8000—8500 (nieef. 5000—5200).

GIEŁDA GDAŃSKA.

Warszawa. (Tel. wł.) (J.) Na dzisiejszej giełdzie w Gdańsku markę polską notowano 4.100, przekazy na Warszawę 4.000, dolary 11 milionów, w Berlinie dolary 11 milionów 750 tysięcy, funty szteingów 50 milj. 450 tys.

GIEŁDA LWOWSKA NIEOFICJALNA.

Lwów, 3. września.

Tendencja chwiejno-niżkowa. Ceny trzymają się w ramach wczorajszych.

Dolary amer. 256.000—257.000, 1-ki i 2-ki 254.500—255.000, dolary kanadyj. 240.000—241.000, 1-ki i 2-ki 238.000 do 239.000, marki niemieckie: po 100 i 50 tys. 0.5½—0.6, po 10 tys. 0.6—0.6½, tys. star. em. 4—5, setki stare 1.40—1.70, leje drobne 920—940, leje 950—980, korony czeskie 7.200—7.300, drobne 7.000—7.100, austr. stempl. 3.55—3.60, austr. orzekazy 3.65—3.70, franki franc. 14.200—14.500, funty szterl. 1.100.000—1.150.000, ruble 5-setki 15—16, setki zwykle 8—10, ruble „Kacik” 22—24, drobne 0.45—0.70.

Złoto: 20 koron. 1.090.000—1.060.000, 20 franków 930.000—950.000, 20 marek 1.150.000—1.200.000, 10 rubli 1.360.000—1.380.000, dolary 242.000 do 245.000.

Srebro: korony austr. 18.600—18.800, 5 koronówki 92.930—93.000, floreny 460.000—465.000, ruble 70.000—72.000.

Kronika.

Lwów, 3. września.

ZAKŁAD
240-10 techniczny
DENTYSTYCZNY
JÓZEFA RAPPAPORTA
h. spółnik WP. Dr. Wachlowski go
PLAC MARYACKI L. 7
GDZIE KAWIARNIA „DE LA PAIX”.

Zbiórka na nominik obrońców Lwowa p. t. „Kaplica Orła” na Technice odbędzie się we środę dnia 5. września. Wczorajki wydawca będą w Kasie Oszczędności, ul. Jagiellońska 1. I we wtorek między 4—5 godz. wiecz. i we środę od 9 godz. rano. O jak najliczniejszej i chętnie ofiary uprasza Komitet.

Wyjazd marsz. Rataja. (J.) Wczoraj wieczorem marsz. Seimu p. Rataj wyjechał wraz z małżonką do Krynicy, gdzie zabawi do końca września. Zastępuje go w sprawach urzędowych wicemarszałek p. Moraczewski.

Zjazd nauczycielstwa polskiego. W dniach 8. 9. 10. i 11. września br. w sali Towarzystwa Hygienicznego, ul. Karowa 31, odbędzie się 5-ty Zjazd delegatów

Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Przewszchnych z całej Rzeczypospolitej Polskiej.

Francuzi w Warszawie. (J.) Wczoraj przed południem przybyła do Warszawy wycieczka francuskich profesorów i studentów szkół wyższych w liczbie 70 osób.

Czy nie za drogo? Pan Ludwik A. przyniósł wczoraj do naszej Redakcji rachunek z lokala śniadankowego firmy Musiałowicza przy ul. 3-go Maja 2, w którym za bułeczkę z masłem i okrywką sera szwajcarskiego oraz małe jasne piwo policzono mu 45.000 mk. (!) Taki bezgraniczny wyzysk nie powinien być na sucho.

Wystawa w Muzeum Lubomirskich. Z okazji Targów Wschodnich we Lwowie otwiera Zarząd Muzeum Lubomirskich z dniem 1. września XI z rządu wystawę pt.: „Polska gospodarcza w obrazach”. Wystawa, na którą złożyły się wyłącznie bogate zbiory Biblioteki Pawlikowskich, zawiera ryciny, przedstawiające gospodarcze bogactwa Polski, jako kopanie soli w Wieliczce, ołowiu i srebra, marinurów, fabryki żelaza, cukru, tytoniu i tekstyliów, młyny i spięchrze zbożowe, wreszcie miasta handlowe Berdyczów, Kuty, Gdańsk, a w szczególności przedstawienia kontraktów i jarmarków we Lwowie, Mińsku, Kijowie, Krakowie, Poznaniu i Wilnie.

Lekarstwa zdrożały o 60 proc. Min. Zdrowia Publ. wydał rozporządzenie w sprawie zmian taksy aptekarskiej. Za środki lecznicze i naczynia będą pobierane ceny o 60 proc. wyższe od cen, wyznaczonych w rozporządzeniu z 3 sierpnia br.

(—) Kradzież skóry automobilowej. Marian Smolnicki, zam. przy ul. Pułaskiego 4, doniósł policji, że z samochodu, stojącego na podwórzu St. Konopackiego, przy ul. Dwernickiego 7, jacyś złodzieje wycieli i ściągali skórę z obu siedzeń. Szkoda wynosi 5 milj. mk.

(—) Wojownicy akademicy. Na Romanie Zdanowicza, Zenona Hosię i Witolda Jenika napadła wczoraj popołudniu grupka akademików, wśród których znajdował się niejaki Zygfryd Baum i bez powodu pobili ich dotkliwie łaskami. W czasie tej napaści potnął Baum na jednym z napadniętych akademików łaskę na drzazgi.

(—) Z żoną nie żyje a bije. Posterunkowy policji oderwał siłą wczoraj u zbiegu ulic św. Zofii i Snopkowskiej Bolesława Zawajskiego, krawca, zam. przy ul. św. Zofii 10, który pastwił się nad swoją małżonką Janiną. Dodać należy, że Zawajski z żoną swoją nie żyje już od roku.

(—) Co się stało z Halusią? Stanisława Wołoszynowa, zam. przy ul. Kurkowej 4, doniosła policji, że w niedzielę rano wysłała jej 5-letnią córeczką z dziećmi sąsiadów na zabawę i zaginęła.

(—) Krauna koło cyrku. Na placu Miłojewskim, gdzie rozbił swoje obozowisko przed kilku dniami cyrk, skrauziono Izraelowi Tabakowi, zam. przy ul. Zamarynowskiej 50, portfel z 350.000 mk. i książeczkę wojskową, a Mojżeszowi Szpatawzi z Przemysła portfel bez pieniędzy, ale z ważnymi dokumentami.

(—) Komu skradziono perkal na kolei? Dwaj posterunkowi pol. zdeponowali wczoraj w komisariacie policji na głównym dworcu kolejowym, dwa zwoje perkalu, wagi 6 kg. 20 dkg., znalezione obok dworca towarowego. Perkal ten został niewątpliwie porzucony wzgl. zgubiony przez złodzieja po rozbiciu wagonu z towarami bławatnymi.

(—) Znalezione dolary. Poster. policji Semplik zdeponował wczoraj w V komisariacie policji 5 dolarów amerykań. które Roman Pietrzycki, zam. przy ul. Tarnowskiego 5, znalazł rano w ul. Legiów. Wkrótce potem zjawił się komisariusz Jakób Weingarten, subiekt sklepowy w firmie Zygmunta Tabaka, przy pl. Selskim, ze zgłoszeniem zuby owych dolarów. Ponieważ jednak Weingarten nie zdołał należycie udowodnić źródła natych, dolarów tych nie wydano mu.

(—) Kancelista, który chciał być cyrkowcem. Posterunkowy pol. zbudził wczoraj rano jakiegoś młodzieńca, śniadnie chrapającego na straganie przy pl. Krakowskim. Obrzyziony podał, że się nazywa Józef Cieńarz, jest kancelista z Warszawy i przyjechał do Lwowa celem wstąpienia do cyrku. Ponieważ Cieńarz nie posiadał żadnych dokumentów, a również nie ma środków do utrzymania, oddano go w opiekę Magistratowi.

(—) Znaczne zguby. Roman Olearczyk, kalfar, zam. przy ul. św. Kingi 4, zgubił wczoraj około g. 7. rano w ul. 3-go Maja portfel, zawierający 8 miljo-

nów mk. i ważne dokumenty. — Zofia Bialicka, zam. przy ul. Nowy Świat 18, zgubiła w niedzielę w drodze do Teatru Wielkiego, lub w samym teatrze złoty zegarek na czarnej opasce, wartości 2 milj. marek.

Nowa centrala telefon. Dyrekcja poczt i telegr. we Lwowie komunikuje, że z dniem 28 sierpnia br. oddano do użytku uruchomioną centralę telefoniczną w Majdanie koło Kolbuszowy. Centrala ta pełni ograniczoną służbę dzienną.

„Daily Herald”, jeden z najwybitniejszych dzienników angielskich, organ „Labour Party” ma przestać wychodzić z dniem 1 października z powodu trudności finansowych.

MIĘJSCA SPRZEDAŻY BILETÓW WSTĘPU NA III. TARGI WSCHODNIE.

Peza kasa główna u wejścia na plac Targów Wschodnich sprzedają bilety wstępu na Targi następujące biura sprzedaży w mieście:

- I. Biuro Miejskie Targów Wschodnich przy ul. Jagiellońskiej 1 (gmach Kasy Oszczędności, mezanin).
- II. Księgarnia Polska B. Połonieckiego, ul. Akademicka 2.
- III. Sklep E. Hawranka, pl. Marjański.
- IV. Kantor Akcyjny Banku Związkuwego, ul. Chorążczyz 6.
- V. Biuro Księgarni kolejowej „Ruch”, ul. Złotna 6.
- VI. Sklep Łopuszańskiego i Sauczyca, ul. Hetmańska.

Cena imiennych biletów wstępu na urczyłość otwarcia wynosi 20.000 mp. Cena jednorazowego biletu wstępu przed południem 15.000 mp., po południu (od godz. 3) 10.000 mp.

Stale legitymacje, uprawniające do zwiedzania placu o każdej porze dnia przez cały czas trwania Targów z wyjątkiem urczyłości otwarcia są do natych po cenie 40.000 mp. 374

Z teatru.

Uroczyste przedstawienie w Teatrze Wielkim, z powodu otwarcia Targów Wschodnich. Jutro odbędzie się przed stawienie w Teatrze Wielkim, na którym będą reprezentacje władz, członkowie misji zagranicznych i delegaci. Dany będzie „Straszny Dwór” w nowej zupełnie inscenizacji pod reżyserją p. Okońskiego. W głównych rolach wystąpią pp. Kasprowiczowa, Lipowska, Tęczarowska i inne, po raz pierwszy Zbigniewa śpiewać będzie p. Zopoth Maciejka p. Cyganik, ponadto pp. Okoński, Lowczyński, Niedzielski i in. Tańce i ewolucje taneczne ułożył St. Faliszewskiego. Dyryguje p. Lehrer.

Ostatnie gościnne występy Sosnowskiego. Znakomity artysta kończy już u nas swą gościnę. Publiczność jeszcze tylko przez kilka dni będzie go mogła podziwiać w Teatrze Małym w „Głupim Jakóbku”.

Otwarcie Teatru Nowości. We środę w dniu otwarcia Targów Wschodnich czynny już będzie Teatr Nowości, wystawiając operetkę Lehara „Madame Pompadour”.

P. Stanisław Drabik, doskonały tenor liryczny opery warszawskiej został zaangażowany do naszej opery.

Konkurs na polską operetkę rozpisuje dyrekcja teatru „Operetka-Wodewil” w Warszawie, wyznaczając 100 milionów mk. nagrody. Termin nadsyłania prac do 1 stycznia 1924. Skład „jury” stanowią 3 reprezentantów dyrekcji, dwu muzyków, dwu krytyków i — dwie primadony operetkowe.

Autor „Musisz być moją” i „Kochanki od serca” Ludwik Verneuil, które to sztuki zdobyły sobie takie powodzenie u naszej publiczności, napisał nową komedię pod interesującym tytułem: „Kuzynka z Warszawy”.

Sprawa opery i operetki w Krakowie została rozwiązana. Objęło ją Tow. operowe; dyrektorem artystycznym został Bol Wallek-Walewski, dyrektorem administr. dr. Rostański.

TEATR WIELKI:

Wtorek, 4. bm.: „Madame Pompadour”.

Środa, 5. bm.: Z powodu otwarcia Targów Wschodnich „Straszny Dwór”.

TEATR MAŁY:

Wtorek, 4. bm.: „Głupi Jakób”.

Środa, 5. bm.: „Głupi Jakób”.

Teatr Nowości do końca sierpnia zamknięty.

NADIESŁANE.

Zawiadamiamy uprzejmie, że od dnia dzisiejszego prowadzimy naszą

Hurtownię tekstylną

we Lwowie, przy ul. Lindęgo 2.

Polecany ze składu i przyjmujemy zamówienia na dostawę na kece białostockie, sukno, zefiry, płuche, aksemity, watę, watalinę etc.

Z wysoim poważaniem

ERICIA FINKELSTEIN i Ska

Lwów, Lindęgo 2. 211

AD OKAI D. E. S. SCHUTZMAN w PRZEMYSŁU przenosi swoje biuro z Rynku do PAŁAZI GANSO przy ul. cy Miłkiewicza 5 i prowadzi je wspólnie z adw. k. m. Drem L. LANJAŁEM. 357 3

KURS TAŃCÓW

rozpoczyna się z dniem dzisiejszym Wpisy codziennie 5.00

Szafcińskich 9.

Szanowny Panie Redaktorze!

W imię prawdy i słuszności proszę o wydrukowanie w Pańskim poczytnym piśmie następującego wyjaśnienia:

W roku zeszłym wysłała nakładem nieistniejącej już dziś firmy „Pol. Zakł. Graficzne J. Strowski i S-ka, Białystok”, powieść moją „Szały miłości” pod pseudonimem Licińskiego. Wobec tego, że nazwisko to nasuwało myśl, iż autorem jest autor „Halucynacji”, książka ze sprzedaży księgarni została wycofana. Mimo to krąży na ten temat sprzeczne pogłoski, wobec czego oświadczam kategorycznie, że autorem „Szałów Miłości” jestem ja i że utwór ten nie ma nic wspólnego z utworami autora „Halucynacji”, ś. p. Stanisława Ludwika Licińskiego. 5437

Z poważaniem

Wiktor Przecławski.

WYDZIAŁ KRAJOWEGO TOWARZYSTWA NAFTOWEGO zawiadamia, że

Wielkie Zgromadzenie Towarzystwa

odbędzie się dnia 12. września b. r. o godzinie 10½, przedpoł. w Gmachu Izby Handlowej i Przemysłowej we Lwowie.

Przes:

Sekretarz:

Władysław w Długosz

Dr. Adam Kirchner.

SEMINARIUM MUZYCZNE Lw. Inst. Muz. Sobieskiego 4 dla kandydatów i kandydatek na nauczycieli muzyki i śpiewu. Profesorowie przedm.: praktycznych: Dr. M. Bauer, skrzypce. Prof. M. Dąbrowski fortepian, Prof. W. Jurkiewicz organy. Prof. A. Nizankowski śpiew.

Prof. przedmiotów teoretycznych: Dr. muz. S. Barbag, Dyr. W. Barwiński, Prof. sem. rząd. J. Loeblowa. Wpisy od 5—6 popoł. 5428

Wszystkim krewnym, kolegom i znajomym, którzy wzięli udział w smutnym obrzędzie naszego nieodżałowanego męża i ojca bl. p.

Adolfa Heftlera

a w szczególności lekarzowi Dr. Mehrerowi za ratowanie najdroższego nam męża i ojca i p. Adolfowi Brejcirowi, rew. P. K. P., za szczerą i ofiarną pomoc i ostatnie przysługi przyjacielskie — tą drogą składamy serdeczne podziękowanie niepokieszeni w żalu 5410

Zona i dzieci.

Przedmioty, skradzione w Gnieźnie.

(Do tytułowej ilustracji).

Spis skradzionych przedmiotów ze skarbcza Katedry św. Wojciecha w Gnieźnie:

1) jeden złoty kielich, 30 cm. wysoki, zewnątrz rozmaite kwiaty emaliowane różnego koloru z herbami ks. Michała Jerzego Poniatowskiego, nóżka kielicha ozdobiona małymi rubinkami;

2) jeden kielich złoty, 27 cm. wysoki, zewnątrz emaliowane kwiaty, ozdobione rubinami i diamentami, na nóżce 2 obrączki z diamentów, na górnej części nóżki 4 głowy, przedstawiające symbole, na górnej części herb arcybiskupa Andrzeja Teodora Potockiego;

3) kielich srebrny pozłacany, 30 cm. wysoki, zewnątrz emalowe obrazki, przedstawiające Mękę Pańską i św. Barbare;

4) kielich złoty, 30 cm. wysoki, na podstawie wyduszone obrazki, przedstawiające artystyczne rzeźby z 17. wieku, pomiędzy kwiatami znajduje się „Pomnik” (bydłęca głowa przebita sztyltem);

5) kielich złoty mały, około 20 cm.

wysoki (format połowy), gładki, bez znaków;

6) kielich złoty, 30 cm. wysoki, zewnątrz wytłoczone rzeźby z wieku 18. z herbem arcybiskupa Komorowskiego;

7) kielich złoty, 35 cm. wysoki, format wąski, wytłoczone zewnątrz rzeźby z 17. wieku;

8) kielich złoty, 30 cm. wysoki, nadzwyczaj ciężki, wytłoczony zewnątrz herb arcybiskupa Radziejowskiego z rozmaitemi figurami i kwiatami;

9) 7 złotych patyn do kielichów;

10) 1 srebrna patyna do kielicha;

11) jedna monstrancja złota około 60 cm. wysoka, wagi około 10 funtów, wysadzana brylantami, szmaragdami i rubinami (około 200 sztuk);

12) jeden relikwiarz, głowa św. Wojciecha w złotej puszcze, ozdobionej około 40 szafirami i ametystami, oraz jednym wielkim rubinem.

Wyżej wymienione przedmioty przedstawiają wartość około 200.000.000 Mp. w złocie.

KRONIKA SPORTOWA.

WYNIKI W KRAJU.

Przemysł: 1. IX. Polonia-Wacker (Bytom) 0:0. 2. IX. Polonia-Wacker 6:1 (1:0). Bytomianie ulegli z powodu przemęczenia. Bramki strzelili Dobrzański 5, Menczak 1.

Sambor: 2. IX. Korona — Orleń (Lwów) 2:0 (1:0). Zawody o wejście do kl. C. „Orleń” zeszyli 19 minut przed końcem gry z boiska.

Kraków: 2. IX. Jutrzenka-Hasmonia (Lwów) 1:1 (0:1); Wisła D. F. C. (Katowice) 0:1.

Warszawa: Legja-Warszawianka 3:2 (2:0).

Łódź: D. K. S. — Iskra (Sosnowiec) 7:3 (3:0).

Wilno: (PAP). Wczorajsze zawody piłki nożnej o mistrzostwo klasy B. okręgu wileńskiego pomiędzy 1 pp. leg. a W. K. S. Wilno zakończyły się wynikiem 3:2 (1:1). Sędziował p. Strzelecki.

WYNIKI ZAGRANICZNE.

Praga: D. P. C. — Viktoria Žižkow 1:04 po 25 minutach gra przerwana i po wstąpieniu nowego sędziego D. P. C. przegrywa w stosunku 5:3; Slavia (komb.) — Sparta Kosire 10:0.

Wiedeń: Amatorzy — Simmering 3:1; Cricketer — Czechia Karlin 3:1.

Odroczenie służby wojskowej dla akademików r. 1901 i 1902.

Min. Spraw Wojsk. wydało następujące zarządzenie: Ponieważ rok szkolny akademicki rozpoczyna się w miesiącu wrześniu lub początku października, w którym to czasie następują zapisy i ostateczny wynik co do przyjęcia danego ucznia lub słuchacza do Zakładu naukowego, poleca się przyjmować do 15. października 1923 podania o odroczenia (w myśl art. 64. T. U.) od popisu rocznika 1902 i 1901 podanych (w myśl rozk. 6000 O de B) przeglądowi, względnie co do których nastąpiła decyzja o powołaniu do szeregów z tego powodu, że nie mogli przedstawić w czasie przeglądu wymaganych zaświadczeń od władz szkolnych.

PRZEDŁUŻENIE CZASU PRACY W BIURACH TARGÓW WSCHODNICH
Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej pismem swym z dnia 21. bm. zwróconem do Zarządu T. W. zezwoliło na podstawie art. 6 i 11 ust. z dnia 18. grudnia 1919 na wykonywanie w biurach T. W. pracy w niedziele i święta, oraz w godzinach nadliczbowych przez czas trwania kampanii T. W. Zarządzenie to jest umotywowane koniecznością zwiększenia intensywności pracy w biurach T. W. w czasie Targów.

Skutkiem uwzględnienia protestu wiedeńska F. A. C. znalazła się znów w I. klasie.

PLYWANIE.

W zawodach pływackich we Wiedniu, urządzonych 1 września br. „Wpływ przez Dunaj” na przestrzeni 7½ km jako pierwszy przybył do mety Goldmind (W. B. C.) w 47 min. 4 sek.; drugi Pruschnia (Crick.) 47 min. 40 sek. Z pań pierwsza zwyciężyła pna Fuchsówna (Danubic) w 50 min. 52 sek.

Zawody pływackie o mistrzostwo Polski w Krakowie w pierwszym dniu przyniosły 2 nowe rekordy polskie. Pierwszy rekord Zajt (Pogoń Lwów) na 400 mtr., styl dowolny 7 min. 6 sek., oraz drugi Seweryński W. K. W. (Warszawa) na 100 mtr. styl dowolny 1 min. 27 sek.

OGŁOSZENIA.

Nauka i wychowanie

Z BUCHALTERJI przygotowanie do wrześniowego egzaminu w Akademii handlowej. Ilość miejsc ściśle ograniczona. Wpisy do 5. września w ECO. LE REFORME. Pańska 14. 252-10

NA MANDOLINIE I GITARZE (soli) wyucza płynnej gry z nut, w przeciągu 6-ciu tygodni specjalista pedagog. Za świetny wynik rezy. Kupuje wszelkie instrumenty muzyczne. Zgłoszenia tylko od 4—7 pop. Plac Bernardyński 12, II p. 5373-4

UDZIELAM lekcji języka angielskiego, francuskiego, niemieckiego, polskiego. Zgłoszenia przyjmuje od 12 do 3, Rappaporta 9, III. piętro, ganek, ostanie drzwi na prawo. 5418-3

KOMPLETY FRANCUSKIEGO JĘZYKA rozpoczynam 15 września dla dzieci w wieku przedszkolnym. Łaskawe zgłoszenia Pańska 11, II. piętro od frontu dla pań Alchii g. 12—1. 5419-2

POSIDAM TAKI SPOSÓB usuwający wszelkie trudności, że zobowiązuję się pod wszelką gwarancją wyuczyć osobę starszą niemożliwą nawet do dni kilku grać parę kawałków na fortepianie. Informacje Zimorowicza 6. drzwi 3. 5423-3

Posady i prace

OSOBA MŁODA, elegancka, władająca obcymi językami, przyjmie zastępstwo na Targach Wschodnich. Wiadomość ul. Czarnieckiego 10, III p. na prawo. 5353

OSOBA, która by się podziela wyrobienia i osady za wysokim wynagrodzeniem w przedsiębiorstwie haftowym, techniczno-handlowym, ewentualnie przy wywodach zechce podać swój adres pod „Inżynier” do Administracji za okazaniem kwitu inseratowego. 5376-2

STENOTYPISTKE niemiecka, pisząca bardzo biegle na maszynie tylko pierwszorzędna siła przynię za odpowiednim honorarium, na żądanie ewentualnie osobny pokój z centralnem ogrzewaniem do dyspozycji. Zgłoszenia o godz. 3. Beck. Słowackiego 2. 5382-2

DWIE PANNY, znające się na szydu obelżyby natychmiast posadę na wyjazd do dworu. Zgłoszenia listowne: ul. Królowej Jadwigi 34 — pod K. M. i M. D. 5387-2

RZADCA, ekonom, młody, energiczny, kilkuletnia praktyka ze szkoła rolnicza, poszukuje posady na ordynaria od zaraz. Łaskawe zgłoszenia skierować: W. Młodzik, Stanisławów, ul. Piotra Skargi 48. 5364-5

BIURO NIEMCZYŃSKIEJ. LWÓW. PLAC AKADEMICKI 3 poleca kwalifikowane siły nauczycielskie, nauczycielkę z wyższą muzyką, uczy wyższe klasy, kształcona w Paryżu, Francuskiej, początki muzyki. Niemki, bonny, pielęgniarz, troebianki, orkiestrant, urzędnik rolnych, lasowych, służby wszystkich zawodów. 5333-6

POSZUKUJE SIĘ bardzo uzdolnionej panny do krawieczyny damskiej. Królowej Jadwigi 1 27 III metro. 5417

POSZUKUJE zdrowej i silnej kobiety do pielęgnowania chorej osoby. Zgłoszenia między 5—6. Pariser, Lyczakowska 10, II. p. 5413

KONCYPIENT z 4-letnią efektywną praktyką prowincjonalną obejmie natychmiast posadę. Oferę pod: Inżynier Gottesman, Lwów, Jabłonowskich 44. 5408

Małżeństwa

DAM DOBROBYT i prawdziwą miłość pannie pięknej, młodej, dobrego charakteru, która odda mi swą rękę. Posiadam duży majątek, studia, stanowisko. Odpowiedź z podaniem adresu i fotografii, którą natychmiast zwrócę, Administracja „Gazety Porannej” „Życie”. 5384-3

OSOBA POWABNA idealnej wzniosłej duszy, pragnie poznać mężczyznę z uniwersyteckim wykształceniem, lub dorównującego takiemu, bogatego, który nie szuka majątku, ale pragnie szczęścia duchowego i potrafi przyjąć zacierę swej żony cenić. Meżczyzna bardzo poważny, uczuciowy od lat 30—60 raczy się zgłosić zd. 22276 „Kurier Poznański”, Poznań. 5403

PANA NA STANOWISKU, lat 45, pozna dla małżeństwa, towarzysztwa, sympatyczna inteligentna, fascynująca wartością duchową pani (żydówka), posiadająca także przeszłone mieszkanie. Administracja „Zaufanie”. 5421

Mieszkania, lokale, skłeny

POSZUKUJE pokoju kawalerskiego z osobnym wejściem. Czynsz obojętny. Zgłoszenia do Adm. pod J. L. 245

POKÓJ UMEBLOWANY dla dwóch słuchaczy wyższych uczelni katolickich, wynajmę za prowianty. Oferty pod „Spokój” do Administr. „Gazety Porannej”. 5331-2

WYNAJME nowa, 3-piętrowa z komfortem urządzona kamienica o 31 pokojach, sklepach, suterenu, na biura lub cele handlowe przy głównej ulicy we Lwowie, na 1—2 lub więcej lat. Listy pod „Kamienica” do biura ogłoszeń Sokołowskiego. Lwów, Jagiellońska 7. 5361-2

PRZYJMĘ na stancję dwie panienki ze szkół ludowych za prowianty, nauczycielka i fortepian w domu. Zgłoszenia Pietraszewska, Grottera 6. 5402

POKÓJ o dwu łóżkach z osobnym wejściem tylko na czas Targów Wschodnich, ul. Krzyweżycka 11 (boczna Lyczakowska) 5411

POKÓJ komfortowy na Targi wynajmę. Egłoszenia „Obokrajowcowi” Administracja. 5380-3

MIESZKANIE za prowianty, dopłatę dla studentów, Tomaszewska, Ossolińskich 9. 5409

Kunno, sprzedaż, zamiana

KAMIENICE 2-piętrowa z komfortem sprzedam. Zgłoszenia pod „Okolica Listopada”. 5342-2

MŁOCARNIA pałowa natychmiast do sprzedania. Ogłądać: ul. Kordeckiego 1. 15. 5372-10

WILLA 9 pokoi, 2 kuchnie, 2 łazienki, 2 werandy, pokój służbowy, pracownia, stajnia, wszystko wolne, pół morga sadu, obok Targów Wschodnich sprzedam za 50.000 złotych polskich. — Wiadomość: ul. Ruska 3, sklep obuwniczy. 5361-5

PARCELA około 2 morgowa obok toru kolejowego w pobliżu rogatki jest natychmiast poszukiwana, ewentualne pośrednictwo wynagrodzić. Zgłoszenie do biura dzienników Sokołowskiego, Jagiellońska 7 pod „Natychmiast”. 5379-2

KUPUJE wyczesane włosy. Damska tryzjerka w bramie Andriollego, Rynek 29. 5406

SARNE oswojoną sprzedam lub zamienię. Lwów, Orzeszkowej 1. 6. 5416-3

Zgubiono, znalezione

PANIA (złotowłosa blondynka) z podróży 14 na 15 sierpnia br. nocnym pociągim Kraków—Zakopane, pożegnana w Makowie proszę o adres celem zwrotu jej zguby. K. i Marysia H., Kraków, „Prasa” Karmelicka 10. 367-2

Rozmaite

POSZUKUJE dzierżawy apteki. Zgłoszenia pod „Uczelny” do Administracji. 5362-3

MESZTY i dwa modne garnitury męskie do uabycia, ulica Sadownicka 20, podwórce, pierwsze piętro. Ogłądać od 3 do 6. 5383-2

ZGUBIONE dokumenty wojskowe na nazwisko Stanisława Banasińskiego, wydane przez P. K. U. Nowy Sącz i I. P. S. P. unieważniam. 5407

UNIEWAŻNIAM legitymację oficerską wystawioną przez P. K. U. Lwów miasto dla kpt. rez. dr. Karola Atlasa zagubioną 13 września 1923 r. Dr. Karol Atlas, kpt. rez. 5391

ANTYKI i dywany perskie kupuje i sprzedaje magazyn antyków Stanisław Kielawy, Rutowskiego 7. 5399-3

NIEDUŻEJ procentowej pożyczki szuka inteligentna, sympatyczna pani „Wdzięczność” Administracja. 5420

TOWARZYSTWO „JULIUSZA MARGIEGO” SZWAJCARJA. Zaprawę do zup i kostki bulionowe. Z Małopolski Wschodniej zamówienia adresować proszę: I. Mazak, Lwów, Na Bajkach 14. 5422-3

GAZA SZWAJCARSKA pierwszorzędnej jakości, pasy, walce, kamienie, kaspry, transmisele. — Cenę konkurencyjną „PILOT”. Lwów, Batorskiego 1. 4168

Architekt ADOLF SOFER
Lwów, Tarnowskiego 32, Tel. 443
wykonuje szkice, plany, kosztorysy oraz wszelkiego rodzaju budowlę w przęde eblorstwie lub na rachunek. 5202-1

Skład NUT, Romanowicza 11 (boczna pl. Akademickiego) poleca swój bogaty zaopatrzonej magazyn. Umi. w spiatach wysyłka na prowincję. 284

WALCE mlynskie Plansichter 600x350
czterodziałowy sprzęt do czyszczenia tkanin „TOPAS” Lwów, Mickiewicza 22 5343

NA SPODY
FUTER
KOTY
CZARNE
MORENCOWATE
NIEBIESKIE

NA WIERZCHY
FUTER
KOTY
TYGRYSI
GENETKI
PATAGONSKIE

ST. WRONSKIEGO · SYNOWIE
MAGAZYN I PRACOWNIA FUTER I KONFEKCI DAMSKIEJ
LWÓW · PL. MARJACKI · 10

KSIĄŻKI SZKOLNE I NAUKOWE NOWE I UŻYWANE
po przystępnych cenach -- poleca
PIERWSZA POLSKA KSIĘGARNIA I ANTYKWARNIA — LWÓW, ULICA BATOREGO L. 32. 2600-7

Do dekoracji koi na Targi Wschodnie

KREPA BIBUŁKOWA

zagraniczna w 45 kolorach
5430 z marką ochronną

„GLIMERIKA”

poleca hurtownie firma

GLIMER i Ska

Lwów, Legionów 41

CEMENT

marki „Wiek”, Ogrodzieniec,
poleca zastępcą
A. ZERYKIER
Kraków, Rajska 24
246-07 T. L. 4172

Po cenach fabrycznych sprzedaje w
każdej ilości zarówno oszczędnościowe
metalowe i półwattowe jasne i mlecze
„Argenta” oraz materiały elektrotech.
dla wszelkich urządzeń elektrycznych w
miejscu i na prowincji.

HERMAN PANZER

składnica elektrotechniczna Lwów, Sien-
kiewicza 2, obok Hotelu Goerge'a.

UWAGA NA ADRES. 239-6

Pościele
Dywany, Chodniki, Firanki,
Kapy, Kece, Poduszki

K. Skibiński
ul. Kopernika 4.
(naprzeciw Szkolna).

Lekarz chorób wenerycznych i skórnych

Dr. A. NADEL

ordynuje pl. Halicki 7 od 12—5.
nad kawiarnią Centralną 5328-8

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. Michał Salpeter.

Lwów, Sykstuska 17, ord. od 8—9 i 12—6
276

BECZKI ŻELAZNE

200- i 500-litrowe poleca ze składu
HIL. BADIAN. Lwów, JANOWSKA L. 24.
5390-4

PASY z sierści wielbłądziej

fabryka Herolda poleca ze składu
HIL. BADIAN. Lwów, JANOWSKA L. 24.
5391-4

PASY SKÓRZANNE

wiedeńskie I-a, poleca ze składu
HIL. BADIAN. Lwów, JANOWSKA L. 24.
5 92-5

Kilka wagonów
I-a ŁUPIN
KAKAOWYCH

mielonych lub nie, po taniej
cenie — franko Oderberg —
do odstąpienia.

Zgłoszenia sub 1658 P. F. do:
RUDOLF MOSSE, Prag II.,
Palais Koruna, C. S. R. 368

KAPELUSZE DAMSKIE

poleca najtaniej **SALON MOD**
2. GEPERT Lwów
FREDRY 9 5126

Maszynista leśnych kolejek

wąskotorowych z długoletnią praktyką
i bardzo dobrymi świadectwami chce
zmienić posadę. — Łaskawie zgłoszenia
pod „Maszynista” do biura „Rekord”,
Lwów, Sykstuska 8. 5427-2

Dr. SCHWARZ

Specj. chorób we-
nerycznych i skór-
nych, b. sekundar.
szpitala powszech.
Lwów, Słowackiego 4, naprz. gł. poczty.
Leczenie płam, brodawek, włosów elektro-
liza i lampą kwarcową. 5254-08

Celem zapoczątkowania sezonu i z powodu ustalenia się
naszej marki, zredukowaliśmy ceny o 15%
SKŁAD OBUWIA SCHNAPEK, THIMAN Gródecka 1.
I BRACIA EICHMAN 9632

Zagraniczna firma poszukuje do kierownictwa
ośm ogatowego tartaku
samodzielnego zarządcę.

Reflektuje się tylko na pierwszorzędnej siłę z długoletnią praktyką ta-
taczaną i leśną. Petenci ze znajomością komercyjną mają pierwszeństwo.
Dokładne oferty w języku niemieckim należy adresować pod „FIRMA PRZED-
WOJENNA” do Biura dzienników Buchstaba we Lwowie,
ul. Legionów 21. 5401

DACHOWKA
Tadeusz Czakoński

Biuro handlowe dla sprzeda-
ży materiałów budowlanych
we Lwowie, ul. Wałowa 11.

Korzystna oferta dla wszystkich!
NA RATY

wszystkim, **przeważnie urzędni-**
kom przy wpłaceniu Mk 400.000 — a-
jemy k edytu na Mk 1.000.000 i więcej. —
Po camy na tych warunkach ulgowych
rozma te towary manufakturowe i bła-
watne (materje męskie i damskie), towary
jesienne i wiele innych. 5404

Lwowska Spółka Manufakturowa
ul. Akademicka 23.

Dr. Maksymilian Raller

lekarz chorób dzieci. Szczepienie od godz.
2—4 Kleparowska 4. 5537-0

SZKOŁA!
JESIEN!

OBUIE dla młodzieży.
OBUIE dla Pań i Panów.
OBUIE dla starszych Pań z gumami.
OBUIE kraj. i zagran.
CHRZEŚCJAŃSKA STÓŻKA

„HERA”
Lwów, Rynek 34
Dom WP. Stadtmüllera.

Poszukiwani
ZDOLNI AGENCI
na dobrych warunkach
w branży gumowej
(opony, masywy, guma techniczna).

Zgłoszenia do „Reklamy Pol-
skiej”, Warszawa. Jasn 10, dla:
„Guma”. 371

Należytość pocztową opłacono ryczałtem. — Prenumerata miesięczna 100.000 Mk. — Z dostawą na miejscu lub z przesyłką pocztową 120.000 Mk. — Za granicą 150.000 Mk. — Redakcja: Lwów, ul. Senatorska 6. — Administracja ul. Sokoła 4. — Telefon Redakcji w dzień Nr. 15, a w nocw począwszy od godz. 8 wieczorem Nr. 230. — Telefon Administracji 291.